

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Дорадництво в аграрній сфері»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Код і найменування спеціальності	D4 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування
Курс, семестр	2 курс
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 годин, практичних – 24 години; заочна форма здобуття освіти: лекцій – 2 години, практичних – 2 години; Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> к. е. н., професор Галич Олександр Анатолійович <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> galych@pdaa.edu.ua <i>Сторінка викладача на сайті ПДАУ:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/galych-oleksandr-anatoliyovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова професійна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни, які передують вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми: «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності», «Управління проектами в публічній сфері».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору ЗК05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво. <i>Фахові:</i> ФК05. Здатність ініціювати, організувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування. ФК06. Здатність планувати й організувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.
Результати навчання	ПРН08. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, а саме здатністю:

- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах;
- працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером;
- діяти соціально відповідально та свідомо;
- діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: сформувані у здобувача вищої освіти систему знань і навичок з дорадництва, підкреслити роль спеціалістів аграрного профілю як консультантів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність поняття «дорадництво». Мотивація дорадчої діяльності

Тема 2. Напрями діяльності дорадчих служб

Тема 3. Організація практичної роботи дорадчої служби

Тема 4. Принципи формування та функціонування дорадчих комітетів та їх роль у різних напрямках роботи дорадчої служби

Тема 5. Моніторинг дорадчих служб

Тема 6. Методи освітньої діяльності в системі дорадництва. Навчання дорослих

Тема 7. Організація та оцінювання консультаційного процесу

Тема 8. Основні принципи планування та розробки освітніх програм

Тема 9. Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво

Тема 10. Маркетинг дорадчих послуг

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда;

наочні методи: ілюстрування; демонстрування;

практичні методи: вправи; практичні роботи;

робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату/доповіді;

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, мозковий штурм;

комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання, підготовка презентацій завдань самостійна робота.

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь;

методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань, творчі завдання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до Силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

<p>– щодо академічної доброчесності</p>	<p>Виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).</p>
<p>– щодо відвідування занять</p>	<p>не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти мають приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.</p>
<p>– щодо зарахування результатів неформальної \ інформальної освіти</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни. Пропоновані онлайн ресурси наведені в розділі силабусу «Рекомендовані джерела інформації».</p>
<p>– щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Галич О.А., Сосновська О.О. Сільськогосподарське дорадництво : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2007. 368 с.
2. Домбровський С.Ф. Тараненко Л. С. Правове регулювання сільськогосподарської дорадчої служби в Україні : навчальний посібник. Хмельницький. Вид-во ХУУП, 2010. 194 с.
3. Дослідження ринку дорадчих послуг в Україні. ADP НАСДСУ. Дорада, 2019. 23 с.
4. Кудінова І. П. Організація в інформаційно-консультаційній діяльності : навчальний посібник. Київ, 2010. 228 с.
5. Про затвердження вартості соціально спрямованих дорадчих послуг: Наказ Міністерства аграрної політики та Міністерства економіки України № 816/394 від 21.11.2007 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1330-07>.
6. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність : Закон України № 1807-IV від 17.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15>.
7. Про схвалення Концепції формування державної системи сільськогосподарського дорадництва : Розпорядження КМУ № 1098-р від 31.10.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2011-%D1%80>.
8. Сучасні інформаційно-консультаційні технології в дорадництві : монографія / Т. П. Кальна-Дубінюк та ін. Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2017. 216 с.

Допоміжні

1. Коваленко Т. До питання сільськогосподарської дорадчої діяльності. URL : <http://agro-business.com.ua/agro/u-pravovomu-poli/item/1852-do-pytannia-silskohospodarskoi-doradchoi-diialnosti.html>.
2. Основні сільськогосподарські характеристики домогосподарств у сільській місцевості в 2018 році. Статистичний бюлетень. Київ: Державна служба статистики України, 2018. URL : http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/sg/opsgd/oschd_2018_xl.xlsx.
3. Реєстр сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників URL : <https://agro.me.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-silskogospodarskih-doradnikov-i-ekspertiv-doradnikov>.
4. Реєстр сільськогосподарських дорадчих служб URL : <https://agro.me.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-doradchih-sluzhb-ta-doradnikov>.
5. Сільськогосподарське дорадництво повинно сконцентруватися на інвестиціях (Німецько-український агрополітичний діалог, 2019). URL : <https://apd-ukraine.de/ua/1131-silskogospodarske-doradnitstvo-povinno-skonsentruvatisya-na-investitsiyakh>.
6. Словник-довідник з дорадництва / за заг.ред. Т. П. Калініної-Дубінюк, Р. Я. Корінця. Львів: НВФ «Українські технології», 2008. 208 с.
7. Скрипник А. В., Саяпін С. П Інформаційне забезпечення в дорадництві з використанням сучасних інноваційних Інтернет-технологій. *Економіка АПК*. 2019. № 12. С. 46-60. URL : <http://eapk.org.ua/contents/2019/12/46..>
8. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України № 370/2011 від 06 квітня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п#Text>.
9. Про Положення про Державну інспекцію України з контролю за цінами : Указ Президента України № 236/2012 від 30 березня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-91-п#Text>.
10. Про Положення про Державну казначейську службу України : Указ Президента України № 460/2011 від 13 квітня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п#Text>.
11. Про Положення про Міністерство доходів і зборів України : Указ Президента України № 141/2013 від 18 березня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141/2013#Text>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Дія: Державні послуги онлайн : веб-сайт. URL: <https://diia.gov.ua/>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-портал парламенту України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
3. Урядовий портал : єдиний веб-портал органів виконавчої влади України». URL:

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол № 14 від 19 січня 2026 року.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	контрольне опитування	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Сутність поняття «дорадництво». Мотивація дорадчої діяльності	4	3	3	10
Тема 2. Напрями діяльності дорадчих служб	4	3	3	10
Тема 3. Організація практичної роботи дорадчої служби	4	3	3	10
Тема 4. Принципи формування та функціонування дорадчих комітетів та їх роль у різних напрямках роботи дорадчої служби	4	3	3	10
Тема 5. Моніторинг дорадчих служб	4	3	3	10
Тема 6. Методи освітньої діяльності в системі дорадництва. Навчання дорослих	4	3	3	10
Тема 7. Організація та оцінювання консультаційного процесу	4	3	3	10
Тема 8. Основні принципи планування та розробки освітніх програм	4	3	3	10
Тема 9. Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво	4	3	3	10
Тема 10. Маркетинг дорадчих послуг	4	3	3	10
Разом	40	30	30	100

Заочна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	контрольне опитування	написання контрольної роботи	
Тема 1. Сутність поняття «дорадництво». Мотивація дорадчої діяльності	-	15	5	5
Тема 2. Напрями діяльності дорадчих служб	-		5	10
Тема 3. Організація практичної роботи дорадчої служби	-		5	5
Тема 4. Принципи формування та функціонування дорадчих комітетів та їх роль у різних напрямках роботи дорадчої служби	-		5	5
Тема 5. Моніторинг дорадчих служб	-		5	10
Тема 6. Методи освітньої діяльності в системі дорадництва. Навчання дорослих	-	15	5	10
Тема 7. Організація та оцінювання консультаційного процесу	-		5	10
Тема 8. Основні принципи планування та розробки освітніх програм	-		5	5
Тема 9. Організація впровадження результатів наукових досліджень та інновацій у виробництво	20		5	10
Тема 10. Маркетинг дорадчих послуг	-		5	10
Разом	20	30	50	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Денна форма навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розв'язок завдання є результатом оригінального самостійного дослідження, у якому відображено творчий пошук, вміння нестандартно мислити, працювати з науковими джерелами, висуваючи при цьому власні гіпотези відповідно до програмного результату навчання; застосовані найбільш показові переконливі приклади, частину яких піддано детальному аналізу відповідно до програмного результату навчання; зроблені відповідні аргументовані висновки.</i>
2	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розв'язок завдання є чітко структурований, але у відповіді простежується неточне розуміння деяких наукових понять і категорій; у викладі думки недостатньо продемонстровано власне бачення проблеми та неповнота засвоєння результату навчання.</i>
1	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розкриття питання має серйозні недоліки в структурі, характерні викладу думки, але відповідає вимогам щодо змісту обраного матеріалу, добору наукових джерел.</i>
0-0,9	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг складає лише 10% від загального обсягу, невідповідність результату навчання.</i>

Шкала та критерії контрольного опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 90-100 %.</i>
2	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 74-89 %.</i>
1	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 60-73 %.</i>
0-0,9	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 0-59 %.</i>

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти у повному обсязі, правильно виконує всі завдання, що відповідають заявленим викладачем вимогам та відображають результат навчання за темою.</i>
2	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Виконанні завдання становлять не менше ніж 80% від загального обсягу, допущені незначні помилки, певні неточності заявленому результату навчання.</i>
1	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Допущено певну кількість помилок при виконанні завдань самостійної роботи, в цілому обсяг виконання складає від 40% до 60% від загального обсягу, часткова невідповідність результату навчання.</i>
0-0,9	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг виконання завдань складає менше 10% від загального обсягу, не відповідає результату навчання.</i>

Заочна форма навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
16-20	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розв'язок завдання є результатом оригінального самостійного дослідження, у якому відображено творчий пошук, вміння нестандартно мислити, працювати з науковими джерелами, висувачи при цьому власні гіпотези відповідно до програмного результату навчання; застосовані найбільш показові переконливі приклади, частину яких піддано детальному аналізу відповідно до програмного результату навчання; зроблені відповідні аргументовані висновки.</i>
10-15	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розв'язок завдання є чітко структурований, але у відповіді простежується неточне розуміння деяких наукових понять і категорій; у викладі думки недостатньо продемонстровано власне бачення проблеми та неповнота засвоєння результату навчання.</i>
5-9	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розкриття питання має серйозні недоліки в структурі, характерні викладу думки, але відповідає вимогам щодо змісту обраного матеріалу, добору наукових джерел.</i>
0-4	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг складає лише 10% від загального обсягу, невідповідність результату навчання.</i>

Шкала та критерії контрольного опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
12-15	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 90-100 %.</i>
8-11	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 74-89 %.</i>
4-7	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 60-73 %.</i>
0-3	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Частка вірних відповідей – 0-59 %.</i>

Шкала та критерії оцінювання написання контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти у повному обсязі, правильно виконує всі завдання, що відповідають заявленим викладачем вимогам та відображають результат навчання за темою.</i>
3	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Виконанні завдання становлять не менше ніж 80% від загального обсягу, допущені незначні помилки, певні неточності заявленому результату навчання.</i>
2	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Допущено певну кількість помилок при виконанні завдань самостійної роботи, в цілому обсяг виконання складає від 40% до 60% від загального обсягу, часткова невідповідність результату навчання.</i>
0-1	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг виконання завдань складає менше 10% від загального обсягу, не відповідає результату навчання.</i>